

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ третій (освітньо-науковий) рівень
(назва рівня вищої освіти)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ доктор філософії
(назва ступеня, що присвоюється)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 «Управління та адміністрування»
(шифр та назва галузі знань)
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код та найменування спеціальності)

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою Донбаської державної машинобудівної академії

Протокол № 8 від

28 травня 2020р.

Ректор

(наказ №

/В.Д. Ковальов/

від

)

м. Краматорськ, 2020 рік

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні кафедри фінансів,
банківської справи та підприємництва
Протокол № 18 від «26» травня 2020 р.

Завідувач кафедри:

С.Я. Єлецьких, д-р екон. наук, професор

Керівник групи забезпечення освітньо-професійної програми:

С.Я. Єлецьких, д-р екон. наук, професор

Проректор з наукової роботи, управління розвитком та міжнародних зв'язків

М.А. Турчанін, д-р хім. наук, професор

ЗМІСТ

I	Преамбула	
II	Загальні відомості	
	2.1 Загальна характеристика освітньо-наукової програми	
	2.2 Призначення освітньо-наукової програми	
	2.3 Терміни та їх визначення	
	2.4. Позначення	
III.	Зміст освітньо-наукової програми	
	3.1 Складові освітньо-наукової програми	
	3.2 Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня доктора філософії	
	3.3 План підготовки докторів філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	
IV.	Перелік компетентностей доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Програмні результати навчання	
V	Нормативний зміст освітньої складової освітньо-наукової програми, сформульований у термінах компетентностей та результатів навчання	
VI	Викладання та форми атестації здобувачів вищої освіти	
VII	Науково-дослідницька робота аспіранта	
VIII	Педагогічна практика	
IX	Підсумкова атестація здобувачів наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	
X	Внутрішня та зовнішня системи забезпечення якості освітньої та наукової складових підготовки докторів філософії	
XI	Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	
XII	Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-наукова програма	

I. ПРЕАМБУЛА

Освітньо-наукова програма третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з підготовки доктора філософії у галузі знань **07 «Управління та адміністрування»**, спеціальність **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

1. ВНЕСЕНО

кафедрою фінансів, банківської справи та підприємництва Донбаської державної машинобудівної академії (ДДМА).

2. ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради ДДМА (протокол № від 2020 року).

3. Група забезпечення:

Слецьких Світлана Яківна – член робочої групи, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та підприємництва Донбаської державної машинобудівної академії;

Крук Олена Миколаївна – член проектної групи, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та підприємництва Донбаської державної машинобудівної академії;

Гаврікова Аліна Володимирівна – член проектної групи, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та підприємництва Донбаської державної машинобудівної академії;

Гетьманенко Юлія Олександрівна – член робочої групи, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та підприємництва Донбаської державної машинобудівної академії.

II. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

2.1 Загальна характеристика (профіль) освітньо-наукової програми

Загальна характеристика освітньо-наукової програми представлена у таблиці 2.1

Таблиця 2.1

Загальна характеристика (профіль) освітньо-наукової програми

№ п.п	Характеристика	Зміст характеристики
1	Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
2	Кваліфікаційний рівень	Восьмий рівень Національної рамки кваліфікації України
3	Ступінь, що присвоюється	Доктор філософії
4	Назва галузі знань	07 «Управління та аміністрування»
5	Назва спеціальності	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
6	Обмеження щодо форм навчання	
7	Кваліфікація в дипломі	Доктор філософії з фінансів, банківської справи та страхування»
8	Тип диплому	Одиничний ступінь
Ціль програми		
9	Загальна мета програми - Забезпечення освітньо-наукової підготовки в області фінансів, банківської справи та страхування, підтримка аспіранта у виконанні ним наукових досліджень, що орієнтовані на отримання нових наукових знань теоретичного та / або прикладного характеру, вмінні застосовувати творчий підхід при вирішенні конкретних наукових завдань, пов'язаних з дослідженням сфери фінансів, банківської справи та страхування, створення передумов самостійної та командної роботи при виконанні оригінальних наукових досліджень, отримання нових наукових знань, підготовки та захисту дисертації.	
Характеристика програми		
10	Опис предметної області, напрямку	Об'єкт вивчення: устрій, принципи й механізми функціонування та розвитку фінансових систем, рух фінансових ресурсів, формування та використання капіталу, доходів і грошових фондів, що опосередковують розподіл та перерозподіл вартості ВВП на макрорівні, грошова, фінансова і банківська системи та їх інституційна інфраструктура, функціонування державних фінансів і фінансів підприємств, фінансового і страхового ринків, фінансова внутрішня і зовнішня політика держави та її складові. Цілі навчання: здобуття знань і умінь у сфері фінансів, банківської справи та страхування на макро- і мікрорівнях, що надають можливість розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. набуття здатності розв'язувати комплексні проблеми

		<p>в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності та практики, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань, розвиток методичного й інструментального апарату фінансово - економічних досліджень; оволодіння методами обґрунтування оптимальних рішень при розробці та реалізації фінансової політики.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: ґрунтується на концепціях та методології сучасної науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи та страхування, гносеологічні та методологічні засади фінансово-економічної науки; науково-методичні і прикладні проблеми аналізу та оцінки показників фінансового стану підприємств, організацій, установ, банків, страхових компаній; закони, рушії та механізми буття фінансово-економічних систем, умови, чинники та засоби підтримки їх динамічної рівноваги; місцеві, регіональні та міжнародні фінансові відносини, сучасні форми та механізми їх реалізації в умовах глобалізації.</p> <p>Методи, методики та технології: загальні та спеціальні методи, методики й технології науки і практики, енергетика, еволюціонізм, системний аналіз, компаративістика, статистичні методи досліджень, прогностичні та оптимізаційні економіко-математичні моделі.</p>
11	Фокус програми: загальна/спеціальна	<p>Акцент програми зроблений на здобуття аспірантом емпіричних та теоретичних знань, умінь, навичок та компетентностей, необхідних для продукування нових ідей в галузі фінансів, банківської справи та страхування, розв'язання комплексних проблем професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності при створенні ефективних методів фінансового управління, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, планування та проведення власного наукового дослідження, результати якого матимуть наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Інструменти: інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи.</p>
12	Орієнтація програми	Надання аспірантам оптимальних та збалансованих знань та навичок, необхідних для здійснення професійного наукового пошуку та синтезу обґрунтованих ідей в галузі фінансів, банківської справи та страхування.
13	Особливості програми	Акцент на забезпечення фінансово-економічної стійкості, рівноваги, безпеки, ресурсобереження в галузі фінансів, банківської справи та страхування
14	Цільова аудиторія	Абітурієнти, що мають вищу освіту ступеня магістра

15	Норм. термін навчання	4 роки
16	Обсяг осв. складової ОНП	40 кредитів ЄКТС
17	Мова викладання	державна
18	Узагальнений об'єкт діяльності	Наука, вища освіта, сфера реального та фінансового секторів економіки, державного управління фінансового сектору економіки, фінансові інститути, бізнес, неприбуткові організації
19	Працевлаштування	<p>Посади згідно класифікатора професій України: Відповідно до Класифікатора професій ДК 003:2010 доктор філософії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» має бути підготовлений для таких посад:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2414.1–молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (фінансово-економічна безпека підприємств, установ та організацій); - 2413.1-молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (біржова діяльність); -2414.2–професіонал з фін.-економічної безпеки; - 2413.2 – професіонал з торгівлі цінними паперами; - 2310.1 – докторант, доцент, професор кафедри; - 2310.2 – асистент, викладач університету та вищого навчального закладу; - 1210.1 - керівник підприємства, установи та організації; - 1231 - керівники фінансових, бухгалтерських, економічних, юридичних та адміністративних підрозділів та інші керівники; - 146 - менеджери (управителі) у фінансовій діяльності. <p>Місця працевлаштування. Посади у відділах наукових установ, профільних кафедрах університетів. Відповідні посади (наукові дослідження та управління) підприємств, організацій, установ.</p>
20	Академічні права випускників	<p>Навчання впродовж життя для розвитку і самовдосконалення в науковій та професійній сферах діяльності, а також в інших споріднених галузях наукових знань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підготовка на 9-ому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій в галузі фінансів, банківської справи та страхування – отримання кваліфікації на науковому рівні вищої освіти (наукового ступеня доктора наук); - навчання на 8-ому кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій в споріднених спеціальностях; - освітні і дослідницькі програми, гранти та стипендії, що містять наявні наукові та освітні компоненти.
Стиль та методика навчання		
21	Підходи до викладання та	Базується на активному навчанні з застосуванням як

	навчання	теоретичної, так і практичної складових з широким застосуванням можливостей промислово-розвинутого регіону по виконанню науково-дослідних програм та проектів; водночас передбачається чітке планування та контроль перебігу виконання докторської роботи аспіранта з можливістю внесення коректив та уточнень для оптимальної реалізації її завдань та мети.
22	Система оцінювання	Оцінювання роботи аспіранта відбувається згідно за результатами екзаменаційних сесій, атестацій аспіранта (2 рази на рік) та попереднього захисту дослідження. Остаточне оцінювання має формат прилюдного захисту дисертаційного дослідження.

2.2 Призначення освітньо-наукової програми

2.2.1 Освітньо-наукова програма використовується під час:

- акредитації програми, інспектуванні освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики рівня сформованості компетентностей.

2.2.2 Освітньо-наукова програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і встановлює:

- обсяг та термін навчання доктора філософії;
- загальні компетенції;
- професійні компетентності за спеціальністю та спеціалізаціями;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

2.2.3 Освітньо-наукова програма використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів аспірантів;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньої програми;
- зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації докторів філософії відповідної спеціальності.

2.2.4 Користувачі освітньо-наукової програми:

- аспіранти ДДМА;
- викладачі ДДМА, які здійснюють підготовку докторів філософії спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»;
- екзаменаційна комісія відповідної спеціальності, приймальна комісія ДДМА.

2.3. Терміни та їх визначення

У програмі терміни вживаються в такому значенні:

1) *автономність і відповідальність* – здатність самостійно виконувати завдання, розв'язувати задачі і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності;

2) *освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти;*

3) *види навчальної діяльності здобувача* – навчальні дисципліни, практики, індивідуальні завдання;

4) *вища освіта* – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;

5) *галузь знань* – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка;

6) *Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)* – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується в кредитах ЄКТС;

7) *засоби діагностики* – документи, що затверджені в установленому порядку, та призначені для встановлення ступеню досягнення запланованого рівня сформованості компетентностей студента при контрольних заходах;

8) *знання* – осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (фактологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні);

9) *інтегральна компетентність* – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності;

10) *інформаційне забезпечення навчальної дисципліни* – засоби навчання, у яких системно викладено основи знань з певної дисципліни на рівні сучасних досягнень науки і культури, опора для самоосвіти і самонавчання (підручники; навчальні посібники, навчально-наочні посібники, навчально-методичні посібники, хрестоматії, словники, енциклопедії, довідники тощо);

11) *кваліфікаційний рівень* – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня;

12) *кваліфікація* – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважений компетентний орган установив, що особа

досягла компетентностей (результатів навчання) за заданими стандартами;

13) *компетентність/компетентності* (за НРК) – здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості;

14) *комунікація* – взаємозв'язок суб'єктів з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;

15) *кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи* (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС;

16) *методичне забезпечення навчальної дисципліни* – рекомендації досупроводження навчальної діяльності студента за всіма видами навчальних занять, що містить, у тому числі інформацію щодо засобів та процедури контрольних заходів, їх форми та змісту, методів розв'язання вправ, джерел інформації;

17) *навчальна дисципліна* – сукупність модулів, що підлягає підсумковому контролю;

18) *об'єкт діагностики* – компетентності, опанування яких забезпечуються певним видом навчальної діяльності здобувача;

19) *освітній процес* – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у вищому навчальному закладі (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості;

20) *освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма* – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

21) *освітня діяльність* – діяльність вищих навчальних закладів, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб;

22) *підсумковий контроль* – комплексне оцінювання запланованого рівня сформованості дисциплінарних компетентностей;

23) *програма дисципліни* – нормативний документ, що визначає зміст навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми, розробляється кафедрою, яка закріплена наказом ректора для викладання дисципліни;

24) *результати навчання* – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-

професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти;

25) *робоча програма дисципліни* – нормативний документ, що розроблений на основі програми дисципліни відповідно до річного навчального плану (містить розподіл загального часу на засвоєння окремих навчальних елементів і модулів за видами навчальних занять та формами навчання);

26) *спеціальність* – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка;

27) *стандарт вищої освіти* – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності;

28) *стандарт освітньої діяльності* – це сукупність мінімальних вимог до кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу вищого навчального закладу й наукової установи;

29) *уміння* – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання задач і проблем. Уміння поділяються на когнітивні (інтелектуально-творчі) та практичні (на основі майстерності з використанням методів, матеріалів, інструкцій та інструментів);

30) *якість вищої освіти* – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

2.4 Позначення

НРК – Національна рамка кваліфікацій;

ЗК – загальні компетентності;

ПК – професійні компетентності за спеціальністю.

III. ЗМІСТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

3.1 Складові освітньо-наукової програми

Відповідно до п. 26 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» ОНП передбачає такі складові:

1. Загальна теоретична та практична підготовка, що включає обов'язкові дисципліни, призначення яких полягає у забезпеченні належного освітньо-наукового рівня аспіранта, зокрема:

- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;

- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

2. Теоретична та практична професійна підготовка, що забезпечує підвищення освітнього рівня за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», частинами якої є:

2.1 обов'язкові дисципліни, спрямовані на:

- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності;

- здобуття глибинних знань зі спеціальності, за якою він проводить дослідження (засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку)

2.2 дисципліни варіативної частини, вибір яких дозволяє аспіранту отримати додаткові знання, підвищити свій загальноосвітній рівень і поглибити знання у відповідних фахових наукових спрямуваннях.

3. Науково-дослідницька робота, що разом з теоретичною забезпечує відповідний освітньо-науковий рівень, необхідний для здійснення самостійної науково-дослідницької діяльності.

4. Підготовка та захист дисертаційної роботи, разом з теоретичною та практичною підготовкою, а також науково-дослідницькою роботою забезпечують відповідний освітньо-науковий рівень.

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні

знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

Ступень доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою в результаті:

- успішного виконання освітньо-наукової програми;
- публічного захисту дисертації у постійно діючій або разової спеціалізованій раді. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.

Відповідальними за підготовку та проведення фахових дисциплін освітньо-наукової програми є випускова кафедра політичної економії та профільююча кафедра економічної інформатики.

3.2 Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня доктора філософії

Загальний обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня доктора філософії складає 240 кредитів ЄКТС, в тому числі:

- 1) Освітня складова – 40 кредитів ЄКТС, в тому числі:
 - блок обов'язкових дисциплін – 20 кредитів ЄКТС;
 - блок дисциплін за вибором аспіранта/здобувача (20 кредитів ЄКТС);
- 2) Наукова складова – 200 кредитів ЄКТС.

Складові наукової діяльності представлено у таблиці 3.2

Таблиця 3.2

Характеристика наукової діяльності

Наукова діяльність	Виконаний обсяг робіт	Рік навчання терміни виконання	Відповідальні
Написання наукових статей	5 статей	2 рік – 2 3 рік – 3 4 рік – понад норму Річна атестація поточного року	Випускова кафедра, здобувач та його науковий керівник
Участь у конференціях ези	3-5 конференцій	1 рік – 1 (тези) 2 рік – 1-2 (тези) 3 рік – 2-3 (тези) 4 рік – 1-2 (тези)	-"-
Дослідження/індивідуальна робота	Текст дисертації	2 рік – перший розділ; 3 рік – другий-третій розділи; 4 рік – повний текст дисертації. Річна атестація поточного року	-"-
Піврічна та річна атестація	Презентація дисертаційної роботи на засіданні кафедри; теоретичному міжкафедральному семінарі	Березень та вересень кожного року навчання	-"-
Попередній захист на кафедрі	Перший варіант дисертації	Лютий-квітень 4-го року навчання	-"-
Завершення дисертації. Публічний захист	Остаточний варіант дисертації. Рекомендації до захисту у спецраді.	Червень-вересень 4-го року навчання	-"-

ІV. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 072 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

За час навчання в аспірантурі за ОНП у здобувача повинна сформуватися **інтегральна компетентність** - здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Її складниками є наступні загальні та професійні компетентності (табл. 4.1 та 4.2).

Таблиця 4.1

Загальні компетентності (ЗК), які є обов'язковими для здобувачів ступеню доктора філософії

Шифр	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі фінансів, банківської справи та страхування та дослідницько-інноваційної діяльності в споріднених галузях і технологіях, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики
Загальні компетентності	
Загальні (інструментальні) компетентності	
ЗК-1	Досконале володіння українською та іноземними мовами з метою здійснення наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів.
ЗК-2	Розуміння філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямків і закономірностей розвитку вітчизняної науки в умовах глобалізації й інтернаціоналізації.
ЗК-3	Здатність до освоєння основ методології, техніки і організації науково-дослідної роботи, підходів до планомірної та ефективної індивідуальної і командної дослідницької діяльності.
Загальні (соціально-особистісні) компетентності	
ЗК-4	Здатність до організації власної науково-дослідницької діяльності, здатність до системного критичного мислення; науковий світогляд і творче мислення.
ЗК-5	Здатність та уміння спілкування з науковою спільнотою та громадськістю як на національному, та і на міжнародному рівні з актуальних питань фінансів, банківської справи та страхування.
ЗК-6	Здатність до саморозвитку і самовдосконалення, адаптації та дії в нових ситуаціях, відповідальність за навчання інших.
ЗК-7	Розуміння значення та відповідальності дотримання етичних норм та авторського права при проведенні наукових досліджень.
ЗК-8	Здатність спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки та прийоми.
ЗК-9	Набуття ораторської майстерності для публічного представлення і захисту наукових результатів, публічного виступу на вітчизняних та міжнародних наукових форумах, конференціях і семінарах.
Загальні (загальнонаукові) компетентності	

ЗК-10	Здатність до критичного та системного аналізу через наукове сприйняття і критичне осмислення нових знань в області фінансів, банківської справи та страхування, а також у суміжних областях.
ЗК-11	Здатність до синтезу нових ідей, які можуть сприяти просуванню й трансформуванню наукових знань та розуміння.
ЗК-12	Прийняття рішень при розробці оригінальних дослідницько-інноваційних комплексних проектів, презентації їх результатів та впровадження у науково-педагогічну діяльність.
ЗК-13	Розуміння причинно-наслідкових зв'язків й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.
ЗК-14	Здатність виявляти актуальні проблеми, здійснювати теоретичний аналіз проблеми, пропонувати та обґрунтовувати гіпотези.
ЗК-15	Застосування сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, включаючи методи отримання, обробки та зберігання наукової інформації.

Таблиця 4.2

Спеціальні (фахові) компетентності, які розкривають вміння та навички за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Шифр	Зміст
Спеціальні компетентності	
Спеціальні (універсальні) компетентності	
СК-1	Здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях.
СК-2	Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням набутих практичних знань.
СК-3	Глибокі обґрунтовані знання та поглиблення знань сучасних тенденцій розвитку і найбільш важливі наукові досягнення в області фінансів, банківської справи та страхування, а також у суміжних областях.
СК-4	Знання в області фінансів, банківської справи та страхування в поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної області дослідження.
СК-5	Систематичні знання і розуміння сучасних наукових теорій і методів, уміння їх ефективно застосовувати для синтезу та аналізу у сфері управління фінансами суб'єктів господарювання та фінансових установ.
СК-6	Спроможність аналізувати, оцінювати та порівнювати різноманітні теорії, концепції та підходи з предметної сфери наукового дослідження, робити відповідні висновки, надавати пропозиції та рекомендації.
СК-7	Пошук, оброблення, аналіз і контекстуалізація значного обсягу наукової інформації з різних джерел, інтерпретація результатів наукових досліджень.
СК-8	Здатність формулювати та вирішувати сучасні наукові й практичні проблеми, організовувати і проводити науково-дослідну та експериментально-дослідницьку діяльність за обраним напрямом.
СК-9	Опанування методів збирання даних відповідно до гіпотез, створення масивів емпіричних даних, опрацювання різноманітних джерел повідомлень.
СК-10	Розуміння теоретичних засад, що лежать в основі методів досліджень інформаційних систем та програмного забезпечення, методології проведення досліджень та обчислювальних експериментів.
Спеціальні (професійні) компетентності	
СК-11	Здатність ефективно застосовувати методи аналізу, математичне моделювання в

	галузі фінансів, банківської справи та страхування, проводити математичні експерименти під час наукових досліджень.
СК-12	Здатність розвивати та застосовувати математичні підходи (мислення) та методи статистичного аналізу задля вирішення певних завдань у повсякденних та професійних ситуаціях.
СК-13	Здатність розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислювати наявні знання та створювати нові.
СК-14	Розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем, пов'язаних з фінансами, банківською справою та страхуванням.
СК-15	Здатність аргументувати вибір методу розв'язання спеціалізованої задачі, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення.
СК-16	Знати сучасні економічні теорії, економічні закони і категорії, теорію і практику фінансової аналітики та управління фінансами суб'єктів господарювання й фінансових установ.
СК-17	Здатність до ініціювання оригінальних інноваційних комплексних проектів та повної автономності під час їх реалізації.
СК-18	Проводити дослідження фінансових відносин, зовнішнього і внутрішнього середовища держави, суб'єктів господарювання та фінансових інститутів; здійснювати аналіз результатів дослідження та розроблювати рекомендації щодо їх упровадження.
СК-19	Соціальна відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень, пов'язаних з фінансами, банківською справою та страхуванням.
СК-20	Здатність до самовдосконалення у професійній сфері протягом життя, відповідальність за навчання інших при проведенні науково-педагогічної діяльності та наукових досліджень в галузі фінансів, банківської справи та страхування.

Таблиця 4.3

Матриця відповідності визначених освітньо-науковою програмою підготовки доктора філософії компетентностей дескрипторам НРК

Вид компетентності за освітньо-науковою програмою	Класифікація компетентностей за НРК			
	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК-1		+		
ЗК-2			+	
ЗК-3	+	+		
ЗК-4	+	+		+
ЗК-5		+		+
ЗК-6		+		+
ЗК-7			+	
ЗК-8				+
ЗК-9		+		+
ЗК-10	+	+	+	+
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)				
СК-1	+			
СК-2	+		+	
СК-3	+			
СК-4	+	+		+

Вид компетентності за освітньо-науковою програмою	Класифікація компетентностей за НРК			
	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
СК-5	+	+		
СК-6	+	+		+
СК-7		+		+
СК-8	+	+	+	
СК-9	+	+		+
СК-10	+	+	+	
СК-11	+	+	+	
СК-12	+	+	+	
СК-13	+	+	+	+
СК-14	+	+	+	+
СК-15	+	+	+	+
СК-16	+	+	+	+

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Уміння доктора філософії визначаються за видами навчальної діяльності як конкретизація загальних і професійних компетентностей в програмах навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань і застосовуються як критерії відбору необхідних і достатніх знань, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

Зв'язок освітньо-наукової програми з програмами підготовки за видами навчальної діяльності забезпечує якість вищої освіти на стадії проектування.

Фахівець повинен мати високий рівень професійної підготовки, яка передбачає широку гуманітарну освіту, що включає оволодіння необхідними знаннями у галузі філософії та правових основ освіти; забезпечує необхідний для фахівця рівень комунікації у сферах професійного та ситуативного спілкування іноземною мовою; формує інтелектуально розвинуту творчу особистість, мотивовану до подальшого саморозвитку й самонавчання, а також до самореалізації за фахом.

У результаті освоєння ОНП доктори філософії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» повинні демонструвати знання, що відображають зміст та рівень загальної підготовки, та спеціалізовані знання з предметної області (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Нормативний зміст підготовки доктора філософії, сформульований у термінах результатів навчання (загальна підготовка)

Шифр	Зміст
Знання	
ПРН-1	Демонструвати сучасні наукові погляди з методології та організації наукових досліджень за фаховим спрямуванням.
ПРН-2	Визначати об'єкт і суб'єкт, предмет досліджень, використовуючи гносеологічні підходи до розв'язання проблем у галузі фінансів, банківської

	справи та страхування.
ПРН -3	Демонструвати розуміння впливу рішень у суспільному, економічному і соціальному контексті.
ПРН -4	Показувати концептуальні та методологічні знання в галузі фінансів, банківської справи та страхування та застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН -5	Інтегрувати існуючі методики та методи досліджень та адаптувати їх для розв'язання наукових завдань при проведенні дисертаційних досліджень.
ПРН -6	Визначати та впорядковувати закономірності, моделі та методи розв'язання професійних задач, які виникають при проведенні наукового дослідження.
Уміння	
ПРН -7	Застосовувати та поєднувати теорію та практику, а також приймати рішення щодо розробки стратегії розв'язання наукових задач з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних державних та виробничих інтересів.
ПРН -8	Засвоювати і реалізовувати наукові та культурні досягнення світової цивілізації у відношеннях до різних культур, релігій, прав, народів, ідей збереження миру, загальнолюдських цінностей.
ПРН -9	Володіти державною та іноземними мовами та рівні професійного та побутового спілкування.
ПРН -10	Спланувати та використовувати на практиці оригінальне самостійне наукове дослідження, яке має наукову новизну, теоретичну і практичну цінність та сприяє розв'язанню значущих економічних, фінансових наукових проблем.
ПРН-11	Використовувати сучасні інформаційні джерела національного та міжнародного рівня для оцінювання об'єкту досліджень і актуальності зазначеної наукової проблеми.
ПРН -12	Продемонструвати навички використання сучасних інформаційних систем та програмного забезпечення для математичного моделювання в галузі фінансів, банківської справи та страхування та проведення математичних експериментів під час наукових досліджень.
ПРН -13	Застосовувати системний підхід, інтегруючи знання з фінансових дисциплін під час розв'язання теоретичних та прикладних задач обраної області наукових досліджень.
ПРН -14	Ефективно працювати індивідуально та у складі команди, самостійно виконувати експериментальні дослідження, застосовувати дослідницькі навички.
ПРН -15	Аргументувати вибір методів розв'язання наукових задач, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення.
ПРН -16	Розробити оригінальний практичний курс для студентів з фахової дисципліни, враховуючи особисті дослідження та наукові знання.
Комунікація	
ПРН -17	Вміти доступно, на високому науковому та професійному рівні представляти отримані результати дослідження та здійснювати трансфер набутих знань та результатів.
ПРН -18	Володіти комунікаційними навичками на професійному та соціальному рівнях спілкування з науковцями, фахівцями та нефахівцями щодо проблем й розвитку у сфері фінансів, банківської справи та страхування, а також навичками усної та письмової презентації результатів власних досліджень державною та іноземними мовами.
ПРН -19	Пояснювати, аналізувати та представляти наукові дослідження у фахових публікаціях у вітчизняних та закордонних спеціалізованих виданнях, у тому числі у наукових періодичних виданнях інших держав та у виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз.

Автономія і відповідальність	
ПРН -20	Адаптуватися до нових умов, самостійно приймати рішення та ініціювати оригінальні дослідницько-інноваційні комплексні проекти.
ПРН -21	Дотримуватися вимог та норм професійної етики, враховувати авторське право при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів та у науково-педагогічній діяльності.
ПРН -22	Аргументувати та обґрунтувати оригінальне інноваційне рішення, яке направлене на розв'язання фінансової проблеми.
ПРН -23	Усвідомлювати необхідність постійного навчання з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.
ПРН -24	Координувати та організувати кол. роботу для досягнення поставленої мети.

Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії в галузі фінансів, банківської справи та страхування передбачає наступні цикли підготовки:

- загальна підготовка, що забезпечує третій освітній рівень і включає блок обов'язкових дисциплін – 20 кредитів ЄКТС;
- професійна підготовка, що забезпечує необхідний освітньо-науковий рівень, і включає блок дисциплін за вибором вищого навчального закладу (8 кредитів ЄКТС), блок дисциплін за вибором аспіранта (12 кредитів ЄКТС).

Матриця відповідності визначених освітньо-науковою програмою результатів навчання та компетентностей наведена у таблиці 4.5.

Таблиця 4.5

Матриця відповідності визначених освітньо-науковою програмою результатів навчання та компетентностей

ПРН	ІК	Компетентності																																				
		Загальні компетентності (ЗК)															Спеціальні (фахові) компетентності (СК)																					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
ПРН-1	+		+	+						+				+		+	+		+	+	+		+					+	+	+	+							
ПРН-2	+		+										+			+	+	+	+	+									+		+							
ПРН-3	+		+		+									+										+				+	+						+			
ПРН-4	+					+				+	+			+		+	+	+	+	+	+				+	+	+	+		+						+		
ПРН-5	+			+	+									+		+	+		+	+								+			+	+						
ПРН-6	+			+										+	+				+	+		+	+					+	+		+							
ПРН-7	+		+							+				+	+			+	+		+	+						+	+							+		
ПРН-8	+		+														+	+											+									
ПРН-9	+	+				+				+	+																											
ПРН-10	+			+	+									+			+	+						+			+	+	+		+			+	+			
ПРН-11	+			+										+	+	+	+	+	+		+		+	+			+			+								
ПРН-12	+														+													+	+	+								
ПРН-13	+			+										+			+	+	+	+	+		+	+			+		+						+			
ПРН-14	+				+	+	+			+								+												+			+		+	+		
ПРН-15	+													+	+				+	+		+				+	+	+	+	+				+	+			
ПРН-16	+					+								+	+					+								+									+	
ПРН-17	+			+	+					+	+			+					+								+	+	+		+				+			
ПРН-18	+	+	+			+	+			+	+																								+			+
ПРН-19	+				+																								+	+	+				+			
ПРН-20	+			+	+																								+		+			+	+			
ПРН-21	+				+					+	+																		+	+	+			+		+	+	
ПРН-22	+			+														+										+		+				+	+			
ПРН-23	+			+		+	+										+	+		+	+	+		+				+		+							+	
ПРН-24	+			+		+	+																												+			+

VI. ВИКЛАДАННЯ ТА ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Основний підхід: проблемно-орієнтоване PhD студентоцентроване навчання з елементами самонавчання.

Методи викладання: лекції, практичні та лабораторні заняття, консультації, наукові семінари, демонстраційні класи, стажування/практика, елементи дистанційного (on-line, електронного) навчання.

Освітньо-науковою програмою передбачене використання наступних освітніх технологій: інтерактивні, технології інтенсифікації навчання на основі опорних схем і знакових моделей, технології рівневої диференціації навчання, технологія модульно-блочного навчання, технологія корпоративного навчання, технологія розвитку критичного мислення, технологія навчання як дослідження, технологія проектного навчання.

Система оцінювання включає: усне екзаменування, письмові екзамени (відповіді на проблемні питання та розв'язок певної наукової задачі), заліки, проміжні контрольні роботи та опитування, захист індивідуальної роботи (есе, проекту) та наукових звітів із оцінюванням досягнутого.

Таблиця 6.1.

Форми та вимоги до атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії здійснюється у наступних формах:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Поточний та підсумковий контроль виконання аспірантом (здобувачем) освітньої складової освітньо-наукової програми:<ul style="list-style-type: none">-форми поточного контролю за дисциплінами навчального плану аспірантури за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування» визначаються програмами відповідних дисциплін;-формою підсумкового контролю за кожною дисципліною є іспит або залік;2. Поточний та підсумковий контроль виконання аспірантом (здобувачем) наукової складової:<ul style="list-style-type: none">-поточний контроль – щорічна атестація аспірантів згідно з індивідуальним планом наукової роботи (звіт на вченій раді факультету ФЕМ ДДМА про хід виконання освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи, включаючи опубліковані наукові статті та виступи на конференціях);-результатом навчання аспірантів / здобувачів є повне виконання освітньо-наукової програми, необхідний набір опублікованих по результатам досліджень наукових праць, апробація результатів на наукових конференціях, оформлена участь у виконанні зареєстрованих тем наукових досліджень, належним чином оформлений рукопис дисертації та представлення її до захисту у спеціалізовану вчену раду для отримання наукового ступеня доктора філософії в галузі 07 – Управління та адміністрування, зі спеціальності 72 – «Фінанси, банківська справа та страхування».-підсумковий контроль – публічний захист дисертаційної роботи у спеціалізованій вченій раді.
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи	<p>Вимоги до оформлення дисертації визначаються Міністерством освіти і науки України.</p>

VII. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА АСПІРАНТА

Система науково-дослідницької роботи аспірантів є невід'ємною складовою підготовки висококваліфікованих - фахівців, здатних самостійно вести науковий пошук, творчо вирішувати конкретні професійні, наукові та соціальні завдання.

Науково-дослідницька робота аспіранта здійснюється під керівництвом наукового керівника за підтримкою та консультуванням з боку професорсько-викладацького складу кафедри та більш досвідчених аспірантів. Вона умовно може бути розділена на підготовчий та основний етапи та включає наступні види діяльності.

На підготовчому етапі аспірант:

1. Обирає тему наукового дослідження та обґрунтовує актуальність обраної теми дослідження.

Потенційні напрями досліджень:

Напрямок „Державні фінанси та фінанси суб'єктів господарювання”:

1. Фінансовий потенціал місцевого самоврядування
2. Фінансовий контролінг в управлінні витратами підприємства
3. Адаптивне фінансове бюджетування великих машинобудівних підприємств
4. Видатки державного бюджету як інструмент розвитку пріоритетних галузей економіки України
5. Місцеві органи влади на ринку боргових фінансових інструментів
6. Управління видатками бюджету та напрямки його вдосконалення в Україні
7. Кредитування інноваційних проектів та напрямки його розвитку в Україні
8. Фінансове забезпечення підприємств комунального господарства
9. Інвестиційний потенціал місцевих бюджетів
10. Управління фінансово-інвестиційною діяльністю підприємств
11. Фінансові інвестиції як інструмент економічного розвитку країни
12. Місцеві фінанси України в умовах децентралізації
13. Кредит у системі фінансування зовнішньоекономічної діяльності в Україні
14. Інвестиційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення
15. Ефективність податкового контролю в Україні
16. Лізинг як форма активізації інвестиційної діяльності підприємств
17. Управління витратами в системі бюджетування на підприємстві
18. Фінансова реструктуризація підприємств з низьким рівнем фінансової стійкості
19. Механізм розв'язання дилеми „ліквідності/рентабельності” в системі стратегічного планування великого машинобудівного підприємства
20. Фінансова стійкість підприємства та її забезпечення

Напрямок „Банківська справа”:

1. Моніторинг в системі управління кредитною діяльністю банку
2. Банки на ринку лізингових послуг України
3. Концентрація банківського капіталу в Україні

4. Рейтингування банків у системі прийняття фінансово-інвестиційних рішень

5. Економічна ефективність інноваційної діяльності банків

6. Злиття та поглинання у банківському секторі України

7. Кредитний потенціал банківської системи України

8. Забезпечення безпеки кредитної діяльності банків

9. Центральний банк у системі монетарного регулювання економіки

10. Розвиток системи управління якістю банківських послуг

11. Капіталізація банківської системи України

12. Управління фінансовими ризиками в банках

13. Фінансова стійкість банку та механізми її забезпечення

14. Фінансовий механізм санації банків та шляхи його вдосконалення

15. Диверсифікація інвестиційної діяльності банків

16. Банківський контролінг як інструмент підвищення ефективності управлінської системи банку

17. Адаптивне бюджетування діяльності банківської установи

Напрямок „Страхування”:

1. Проблеми підвищення ефективності інвестиційної діяльності страхових компаній та шляхи їх вирішення

2. Розвиток інвестиційної діяльності страхових компаній в Україні

3. Фінансова стійкість страхових компаній та її забезпечення

4. Державне регулювання інвестиційної діяльності страхових компаній

5. Управління доходами від основної діяльності страхових компаній

6. Забезпечення ефективності діяльності страхових компаній України

7. Управління достатністю капіталу страхових компаній

8. Механізм забезпечення фінансової безпеки страхових компаній

9. Ринок перестрашування в Україні: формування та перспективи розвитку

10. Механізм інтеграційної взаємодії страхових компаній та банківських установ.

11. Система соціального страхування та шляхи її удосконалення в Україні

12. Фінансовий контроль за діяльністю страхових організацій як інструмент підвищення рівня довіри населення до страховиків

13. Перестрашування як складова забезпечення фінансової стійкості страховика

14. Пенсійне страхування та напрями його реформування в Україні

15. Механізм розвитку медичного страхування в Україні

16. Система страхування відповідальності та перспективи його розвитку в Україні

17. Управління страховим портфелем на засадах ризик-менеджменту

18. Методологічні засади забезпечення стабільного фінансового стану страхових компаній

19. Структурні диспропорції вітчизняного страхового ринку та шляхи їх подолання.

2. Здійснює перегляд каталогів захищених дисертацій і знайомиться з вже захищеними дисертаційними роботами.

3. Опрацьовує новітні результати досліджень в обраній та суміжних сферах науки. Ознайомлюється з аналітичними оглядами і статтями у фахових виданнях, проводить консультації з фахівцями з метою виявлення маловивчених наукових проблем і питань, що є актуальними.

4. Вивчає та аналізує основні підходи та позиції наукових шкіл і течій у вирішенні досліджуваної проблеми; уточнює термінологію в обраній галузі знань. Здійснює пошук літературних джерел з обраної теми. Формулює наукову задачу.

5. Проводить планування дисертаційної роботи, формулює індивідуальний та робочий план аспіранта.

6. Уточнює постановку цілей і завдань дисертаційної роботи, об'єкт і предмет наукового дослідження.

7. Обирає та обґрунтовує методи (методику) проведення дослідження.

8. Здійснює опис процесу наукового дослідження (дизайну дослідження) у дисертаційній роботі шляхом формування плану-проспекту, який являє собою реферативний виклад питань та способів їх вирішення, за якими надалі буде систематизуватися весь зібраний фактичний матеріал.

На основному етапі реалізації науково-дослідницької роботи аспірант:

- проводить науково-дослідницькі роботи відповідно до профілю ОНП аспірантури з використанням знання з фундаментальних та прикладних дисциплін, які викладаються за програмою. Займається науковою роботою з виконання теоретичної та практичної частини дослідження.

- аналізує та узагальнює результати наукового дослідження на основі сучасних підходів, міждисциплінарного знання, застосування наукових методологічних принципів та методичних прийомів дослідження, використання в дослідженні тематичних інформаційних ресурсів, провідного вітчизняного і зарубіжного досвіду з тематики дослідження.

На виконання дисертаційної роботи доктора філософії за спеціальністю покладається основна дослідницька та фахова кваліфікаційна функція, яка виражається у здатності пошукувача ступеня доктора філософії вести самостійний науковий пошук, вирішувати прикладні наукові завдання і здійснювати їхнє наукове узагальнення у вигляді власного внеску у розвиток сучасної статистичної науки і практики. Вона являє собою результат самостійної наукової роботи аспіранта і має статус інтелектуального продукту на правах рукопису.

VIII. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Педагогічна (асистентська) практика є обов'язковим елементом у підготовці доктора філософії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Метою педагогічної практики є формування та закріплення педагогічних навичок для становлення аспіранта як майбутнього викладача вищої школи. Педагогічна практика проводиться відповідно до змісту робочої програми, затвердженою випусковою кафедрою, яка відображає основні педагогічні технології, що використовуються у навчанні дисциплін професійного спрямування. В індивідуальній програмі практики вказуються назви навчальних дисциплін, вид та теми занять, план змісту кожного заняття,

дані відповідального лектора.

ІХ. ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 072 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

Підсумкова атестація аспірантів, що повністю виконали ОНП підготовки докторів філософії в аспірантурі, завершується прилюдним захистом наукових досягнень у спеціалізованій вченій раді у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях. Вона повинна містити висунуті здобувачем науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати, наукові положення, а також характеризуватися єдністю змісту і свідчити про особистий внесок здобувача в науку. Обсяг основного тексту становить 6,5-9 авторських аркушів, оформлених відповідно до вимог, установлених МОН України.

За темою дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії необхідна наявність не менше п'яти публікацій у наукових (зокрема електронних) фахових виданнях України та інших держав, з яких:

- не менше однієї статті у наукових періодичних виданнях інших держав з наряду, з якого підготовлено дисертацію. До такої публікації може прирівнюватися публікація у виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз;
- одна із статей може бути опублікована в електронному науковому фаховому виданні.

До дисертації, що містить науково-прикладні результати, повинні додаватися документи, що підтверджують практичне використання отриманих здобувачем результатів.

У разі успішного захисту дисертації здобувачу присуджується науковий ступінь доктора філософії із спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Х. ВНУТРІШНЯ ТА ЗОВНІШНЯ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ТА НАУКОВОЇ СКЛАДОВИХ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

З метою забезпечення якості освітньої та наукової складових підготовки докторів філософії в аспірантурі передбачається впровадження і реалізація комплексної системи, що поєднує взаємопов'язану сукупність як внутрішніх, так і зовнішніх елементів:

- проміжна атестація аспірантів за підсумками вивчення обов'язкових та вибіркових дисциплін ОНП. Під час вивчення навчальних дисциплін перевірка засвоєних знань і успішності аспірантів здійснюється із використанням модульно-рейтингової системи оцінювання. Усі екзамени

проводяться у формі письмових робіт, які містять завдання, що логічно зрівноважують теоретичну і практичну частину іспиту;

- доповідь про самостійно одержані результати наукових досліджень на науковому кафедральному чи міжкафедральному семінарі, обґрунтування їх оригінальності;

- публікація наукових статей з обраної проблематики дослідження, що відображають результати наукових пошуків аспіранта та написані згідно з вимогами ДАК України; публікація статей у провідних українських та зарубіжних виданнях, що включені до Міжнародних наукометричних баз даних (Scopus, Index Copernicus, Web of Science, та ін.) та мають високе поточне значення Імпакт-фактору, засвідчують відповідний рівень та актуальність виконаних досліджень;

- поглиблення теоретичних знань у галузі економічних наук та набуття практичних навичок та вмінь під час вивчення навчальних дисциплін уможливорює підвищення якості власних наукових досліджень аспіранта, а також передбачає обов'язкові публікації тематичних статей за проблематикою його дослідження, що включають елементи дослідницьких та комунікаційних компетентностей, одержаних під час вивчення зазначених дисциплін тощо;

- проведення власних аналітичних досліджень є підґрунтям забезпечення якісної складової одержання наукових результатів, що будуть покладені в основу підготовки дисертації;

- апробація результатів науково-дослідницької роботи під час проведення всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференцій за відповідними тематиками, обговорення матеріалів дослідження на наукових та науково-методичних семінарах і круглих столах із залученням провідних фахівців зі спеціальності, опублікування тез виступів і написання статей за напрямом дисертаційної роботи (відповідно до чинних вимог, затверджених МОН України, має бути опубліковано не менше 5 статей у фахових виданнях, у тому числі одна стаття у науковому журналі, який включено до Міжнародних наукометричних баз даних, а також не менше 3-х публікацій тез виступів на конференціях);

- зовнішнє рецензування і конкурсний відбір статей до друку, що здійснюють провідні фахові видання, а також наукові журнали, які включені до Міжнародних наукометричних баз даних, що забезпечує реалізацію принципів впровадження системи якісної перевірки наукового рівня виконаних досліджень, обґрунтованості зроблених висновків та авторських пропозицій щодо вирішення наявних проблем;

- перевірка наукових статей та дисертаційної роботи на наявність плагіату забезпечує дотримання стандартів і вимог щодо самостійності виконання наукового дослідження, індивідуального внеску у вирішення конкретної наукової задачі, а також у теоретичні результати, важливі для розвитку наукової галузі науки тощо;

- підготовка і захист звіту з асистентської педагогічної практики. Підведення підсумків практики відбувається відкрито на засіданні кафедри. Підсумкова оцінка визначається з урахуванням якості підготовленого звіту, загального відзиву відповідальних лекторів та результатів опитування

студентів.

Підсумкова атестація передбачає прилюдний захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

XI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту» (табл. 11.1)

Таблиця 11.1.

Наявність системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА (затверджено Вченою радою, протокол №1 від 01.10.2015р.)
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА (затверджено Вченою радою, протокол №1 від 01.10.2015р.)
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	Двічі на рік у вигляді сесії, звітування про результати наукової діяльності на випусковій кафедрі кожного семестру, атестація за підсумками року; у разі невиконання індивідуального плану підготовки за неповажних причин заслуховування аспіранта та його керівника на Вченій раді факультету та/ або академії
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Термін навчання та часова організація програми допускає академічну мобільність, що реалізується шляхом проходження стажування (або частини навчання) за кордоном на основі індивідуальних грантів (Згідно Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183))
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Доступ до бібліотечних фондів, електронних ресурсів
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	У ДДМА створено корпоративне інформаційно-освітнє середовище (ІОС), у якому виділяються такі складники: розвинена комп'ютерна інфраструктура, програмні платформи, інформаційно-освітні ресурси та система управління ІОС.
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Розміщення на сайті ДДМА у відкритому доступі. Адреса сайту: http://www.dgma.donetsk.ua
Запобігання та виявлення	Перевірка на плагіат

ХІІ– ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

1. Закон «Про вищу освіту».- Режим доступу:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. НРК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
3. Перелік галузей знань і спеціальностей. Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
4. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації. - Режим доступу:
http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.
5. Постанова КМУ №261 від 23 березня 2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)». - Режим доступу: <http://news.yurist-online.com/laws/337656/>
6. Постанова КМУ №1187 від 30.12.15 року «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». – Режим доступу:
<http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248779880>
7. Постанова КМУ №567 від 24.07.2013 року «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів» із змінами. – Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-%D0%BF>

**Керівник групи забезпечення,
гарант освітньо - наукової програми,
д-р екон. наук, професор**

С.Я. Єлецьких